

Accountantsverslag 2025

Gemeente Vlieland

[Samenvatting](#)[Jaarrekening](#)[Informatiewaarde
jaarverslag](#)[Financiële positie](#)[Bevindingen
controle](#)[Interne beheersing](#)[Speerpunten van
de gemeenteraad](#)[Bijlagen](#)

Aan de raadsleden van gemeente Vlieland
Dorpsstraat 127
8899 AE Oost-Vlieland

22 mei 2025

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening van uw gemeente voor het boekjaar dat eindigt op 31 december 2025. We hebben onze werkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met ons controleplan 2025 en onze overeenkomst. Onze bevindingen en aanbevelingen zijn open en constructief besproken met de ambtelijke organisatie, de portefeuillehouder Financiën en met de Auditcommissie.

Het accountantsverslag begint met een samenvatting van onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen. Daarna gaan wij in op de reikwijdte van onze controle, de diepgang waarmee wij gecontroleerd hebben en tot welke oordeel wij gekomen zijn. Vervolgens geven wij onze visie op de informatiewaarde en leesbaarheid van de paragrafen en de programmaverantwoording.

Nadat wij onze analyse hebben gegeven van de financiële positie van uw gemeente, gaan wij in meer detail in op de belangrijkste bevindingen uit onze controlewerkzaamheden. Dit doen wij langs de drie domeinen fysiek, sociaal en bedrijfsvoering.

Vervolgens geven wij op hoofdlijnen ons beeld van de interne beheersing van uw organisatie en gaan we dieper in op de speerpunten die u ons heeft meegegeven tijdens de controle. We sluiten het accountantsverslag af met bijlagen waarin we

bevindingen hebben opgenomen over een aantal wettelijk verplichte onderwerpen, zoals Sisa, WNT en onze onafhankelijkheid. In de bijlage hebben we ook enkele actuele ontwikkelingen gegeven die voor u van belang kunnen zijn.

Dit accountantsverslag is opgezet als interactief document waar u eenvoudig doorheen kunt navigeren door op de menuopties aan de linkerzijde of de onderstreepte woorden te klikken. Wij vragen u terughoudend te zijn met het printen van het accountantsverslag.

Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik maken om u en uw medewerkers te bedanken voor de prettige samenwerking die we ervaren hebben. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

R.F.C.W. Lozekoot RA

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

We hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening van uw gemeente. Dat betekent dat wij van mening zijn dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheids-verantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Omdat de goedkeuringstolerantie afhankelijk is van de werkelijke lasten, hebben wij de tolerantie die wij eerder hebben opgenomen in ons controleplan geactualiseerd op basis van de definitieve jaarrekening. De tolerantie voor fouten die wij bij de controle hebben gehanteerd bedraagt (afgerond) EUR 216.000.

Geen fouten en onzekerheden in de jaarrekening

Tijdens onze controle, hebben wij diverse correctievoorstellen gedaan. Alle correcties zijn hierbij doorgevoerd en ook zijn er geen onzekerheden vastgesteld in de controle. Daardoor zijn er in ons controleoordeel geen ongecorrigeerde fouten of onzekerheden aanwezig zijn.

Informatiewaarde van de programmaverantwoording kan beter

Wij zien allereerst dat de teksten in de programmaverantwoording duidelijk zijn. Uitgevoerde activiteiten worden uitvoerig beschreven. We missen daarentegen een duidelijke vertaling naar maatschappelijke doelen. Het zou de raad helpen wanneer de P&C cyclus hier meer op zou worden ingericht.

Ons samenvattend beeld van de paragrafen

Voor de paragrafen geldt dat ze grotendeels voldoen aan het BBV en aan uw eigen financiële verordening. Wel kan dit op enkele plaatsen nog verbeteren. Daarnaast zien we verschillende mogelijkheden om de informatiewaarde te versterken. Naar onze mening ontbreekt het op een aantal punten nog wel aan een toereikende koppeling tussen de uitgangspunten van het beleid en de realisatie gedurende het jaar. Met andere woorden: wat stond er in de betreffende paragraaf in de begroting en wat is er uiteindelijk in de praktijk van terecht gekomen?

Financiële positie van uw gemeente verdient aandacht

Uit onze analyse blijkt dat de financiële positie van uw gemeente de afgelopen jaren sterk verbeterd is. Uw schuldpositie is afgenomen en uw reserves zijn toegenomen. Daarnaast laten andere kengetallen ook een gunstig beeld zien. Hoewel uw schuldpositie nog steeds relatief hoog is, denken we dat over het geheel gezien, uw gemeentefinanciën er nu goed voor staan. Belangrijk kanttekening daarbij is dat door de relatief kleine omvang van uw gemeente, een enkele gebeurtenis al grote impact kan hebben op uw financiële positie.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Geen indicaties voor fraude

Tijdens onze controle hebben wij nadrukkelijk aandacht besteed aan het onderwerp fraude. Uit onze werkzaamheden zijn geen indicaties voortgekomen voor fraude.

Schattingen door het college zijn evenwichtig

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen, bijvoorbeeld ten aanzien van de waardering van de (im)materiële vaste activa. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt beoordeeld en allemaal als evenwichtig aangemerkt.

Onze bevindingen

In het fysiek domein is het belangrijkste aandachtspunt de meerjarenonderhoudsplannen. We zien dat deze geactualiseerd moeten worden. Daarnaast is het belangrijk om ze voor een langere periode vast te stellen voor een goed beeld van de kosten en om kosten evenwichtig te spreiden over de jaren.

Daarnaast wijzen we op de voorziening voor de Havenkades. U kunt hier voor een lange tijd het onderhoud uit betalen. Wanneer echter blijkt dat er grote investering zoals vervanging nodig is, kan een acuut financieel probleem ontstaan.

Voor het sociaal domein is de afhankelijkheid van de Dienst groot. Wij adviseren u om de afspraken met de Dienst aan te scherpen zodat de verantwoording eerder beschikbaar is en de jaarrekeningcontrole eerder afgerond kan worden.

De pensioenvoorziening voor wethouders zal per 1-1-2028 worden overgedragen aan het ABP. De gemeente heeft daarom de hoogte van

deze pensioenvoorziening in de jaarrekening bepaald op basis van de grondslagen van het ABP.

Wij hebben een overzicht gemaakt van uw resultaat van de afgelopen jaren bij de begroting, de definitieve begroting en de jaarrekening. Hierbij valt op dat met name het verschil tussen de definitieve begroting en de realisatie groot is. Dit is een indicatie dat uw financiële beheersing in de organisatie versterkt kan worden.

Jaarafsluiting

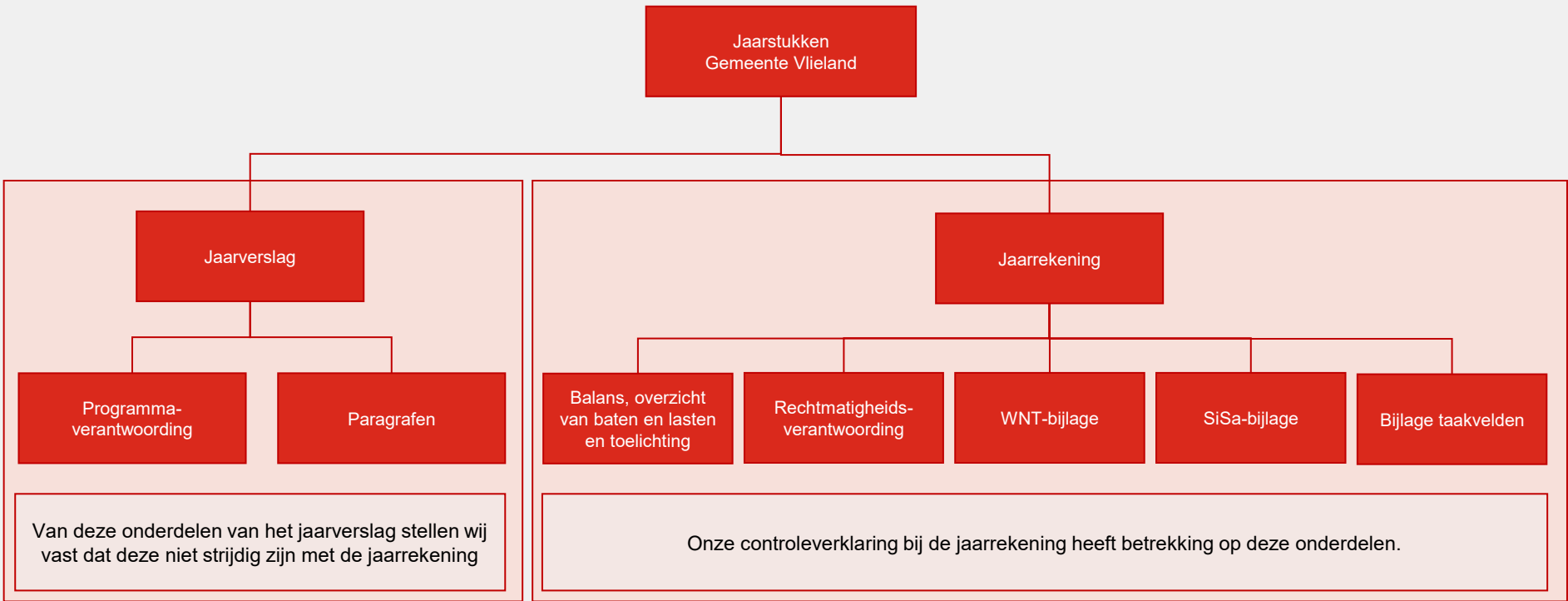
We hebben de controle op een goede manier kunnen uitvoeren. De jaarstukken waren, net als in eerdere jaren, goed voorbereid en vragen zijn snel en volledig beantwoord. Wij hebben de controle daardoor efficiënt kunnen uitvoeren.

	Samenvatting
	Jaarrekening
Reikwijdte van de controle	
	Goedkeuringstolerantie
	Ons getrouwheidsoordeel
	Samenvatting bevindingen
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

De reikwijdte van onze controle

U heeft ons verzocht om de jaarrekening 2025 van uw gemeente te controleren. De jaarstukken bestaan uit meerdere onderdelen, welke wij niet allemaal met dezelfde diepgang controleren. In het auditplan hebben wij afspraken met u gemaakt over de reikwijdte van de controle.

Wij bevestigen dat de definitieve reikwijdte van de controle gelijk is aan die in het auditplan. Onderstaand hebben wij een samenvatting opgenomen op welke wijze wij de verschillende onderdelen van de jaarstukken in onze controle hebben betrokken.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Dit zijn de definitieve toleranties die wij hebben gebruikt tijdens onze controle

U bepaalt binnen de wettelijke kaders welke goedkeuringstoleranties wij hanteren. Op grond van het BADO bedraagt deze tolerantie maximaal 2% van de totale lasten. U heeft ons gevraagd om deze maximale tolerantie te gebruiken bij onze werkzaamheden. De relatie tussen de goedkeuringstolerantie, eventueel geconstateerde afwijkingen en ons oordeel staat in tabel rechts van deze pagina aangegeven. Omdat de goedkeuringstolerantie afhankelijk is van de werkelijke lasten, hebben wij de tolerantie die wij eerder hebben opgenomen in ons controleplan geactualiseerd op basis van de definitieve jaarrekening. Dit hebben wij samengevat in onderstaande grafiek.

Materialiteit	Goedkeuring	Beperking	Oordeelonthouding of afkeuring
Fouten in de jaarrekeningen onzekerheden in de controle	<2%	>2% - <4%	>4%

Rapporteringstolerantie

De rapporteringstolerantie is de grens waarboven wij gevonden afwijkingen in dit accountantsverslag aan u rapporteren. U heeft de rapporteringstolerantie vastgesteld op 0,1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Voor 2025 is dit EUR 10.000.

De goedkeuringstolerantie ten opzichte van onze planning is afgenomen

	Goedkeuringstolerantie	Uitvoeringstolerantie
Tolerantie interim	219.000	175.200
Tolerantie jaarrekening	216.000	172.800

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Wij geven een goedkeurend oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening

Ons oordeel bij uw jaarrekening

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening van uw gemeente. Derhalve is ons oordeel dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Alle bevindingen zijn gecorrigeerd

Bij onze controle zijn diverse bevindingen geconstateerd en deze zijn allemaal gecorrigeerd. Hiermee zijn er dus geen fouten meer in de jaarrekening aanwezig. Ook zijn er geen onzekerheden in de jaarrekening. Veel gemeenten hebben onzekerheden op het gebied van het sociaal domein. Vlieland heeft alle werkzaamheden hiervoor echter uitbesteed aan de dienst Noardwest Fryslân. Onzekerheden met betrekking tot prestatielevering van zorg, worden daarom niet meegeteld voor de jaarrekening van Vlieland.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslagProgrammaverantwoording
Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording

In de tabel hieronder hebben wij ons mening gegeven over de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording.

Daarnaast hebben wij beoordeeld of de programmaverantwoording in overeenstemming is met de jaarrekening en voldoet aan alle eisen die het BBV eraan stelt.

Proces	Status	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Leesbaarheid	●	- Teksten zijn in begrijpelijke taal geschreven en zijn prettig leesbaar. - Ieder programma kent dezelfde opbouw en stramien, gelijk aan de begroting 2025.
Informatiewaarde	●	- De verantwoording is zelfstandig leesbaar en concreet gemaakt. - De uitgevoerde activiteiten zijn duidelijk omschreven. De beschrijvingen zijn echter voornamelijk gericht op activiteiten en minder op maatschappelijke doelstellingen. Hoewel dit voor de gemeente Vlieland ook moeilijk is vanwege de omvang, denken we dat hier wel mogelijkheden toe zijn. Door de P&C cyclus meer in de richten op maatschappelijke doelstellingen, komt de raad ook meer in positie om hierop te sturen, in plaats van op uitvoering.
Overeenstemming met jaarrekening	●	
Overeenstemming met het BBV	●	

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Samenvatting

Jaarrekening

**Informatiewaarde
jaarverslag**

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

In onze visie vormen de paragrafen een belangrijk onderdeel voor de raad om haar controlerende taak goed te kunnen uitvoeren. In deze paragrafen moet het college verantwoording afleggen over een aantal belangrijke beleidsmatige onderwerpen die dwars door de programma's heen snijden. Daarom geven wij ook ten aanzien van de paragrafen ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde. Tevens beoordelen we of de paragrafen in overeenstemming zijn met de jaarrekening en voldoen aan alle eisen die het BBV aan de paragrafen stelt. Dit hebben wij per paragraaf gedaan.

Op de volgende pagina's hebben wij onze ons mening gegeven over de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording.

Wij bevelen u aan om ook onze signaleringen ten aanzien van de paragrafen mee te nemen bij de verdere ontwikkeling van uw P&C documenten.

Ons samenvattend beeld van de paragrafen

Voor de paragrafen geldt dat de leesbaarheid en informatiewaarde in basis voldoen aan de wet- en regelgeving. Over het algemeen bevatten de paragrafen veel feitelijke informatie die op een inzichtelijke wijze wordt gepresenteerd.

Daarnaast hebben wij kritisch gekeken naar verdere verbetermogelijkheden van uw paragrafen. We zien dat vaak een nadere duiding van deze gegevens versterkt kan worden. De feitelijke gegevens kunnen voorzien worden van duiding van het lokaal gevoerde beleid en de gevolgen die de uitkomsten van het jaar hebben op de gemeente. Op de volgende pagina's hebben we daarom veel paragrafen oranje gecodeerd, dit betekent dat de paragrafen wel voldoen maar dat we verbetermogelijkheden zien.

Samenvattend komen wij tot de volgende aanbevelingen om de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen te verbeteren::

- Versterk de koppeling tussen de paragrafen in de begroting en de paragrafen in de jaarrekening;
- Maak meer gebruik van grafieken en infographics;
- Laat de paragrafen, net als de rest van de jaarrekening vullen door de vakspecialisten en niet alleen door financiën.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Proces	Status	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Lokale heffingen	●	Uit de toelichting van de achterliggende (beleids)keuzes blijkt niet hoe de kostendekkendheid tussen verschillende onderdelen wordt bereikt door kruissubsidiëring.
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	●	
Onderhoud kapitaalgoederen	●	Wordt beperkt inzicht gegeven in de financiële consequenties die uit het beleidskader voortvloeien. Deze worden wel kwalitatief genoemd, maar het ontbreekt aan een verschillenanalyse tussen werkelijkheid en de begroting, dit kan verder versterkt worden.

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Proces	Status	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Financiering	●	
Bedrijfsvoering	●	
Verbonden partijen	●	De risico's die voor de verbonden partijen zelf van toepassing zijn, zijn goed uitgewerkt. Het BBV vraagt echter om een opgave van de risico's voor de financiële positie van de gemeente zelf, niet die van de verbonden partij.
Grondbeleid	●	
Openbaarheid	●	Beperkte invulling gegeven aan artikel 16a BBV

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

In onze controleverklaring moeten wij expliciet aandacht besteden aan de geschiktheid van de door het college gehanteerde en onderbouwde veronderstellingen inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Om aan deze eis te voldoen hebben wij onder andere kennis genomen van de in jaarstukken opgenomen paragraaf "Weerstandsvermogen", waarin het college de relatie heeft gelegd tussen de onderkende risico's, de benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen. Ten aanzien van deze analyse hebben wij overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben. Ons beeld van deze paragraaf hebben we eerder al gegeven. Een nadere analyse van uw weerstandsvermogen hebben we op deze pagina gegeven.

Daarnaast hebben wij vastgesteld of de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen. In de grafieken op deze en de volgende pagina's hebben we een overzicht opgenomen van de kengetallen die verplicht in de jaarrekening van uw gemeente moeten worden opgenomen. Deze hebben we afgezet tegen de waarden van de ratio's van de gemeente over de afgelopen vier jaar, maar ook tegen de gemiddelde omvang van andere gemeenten met uw omvang en met Nederland als geheel. Uit deze analyse blijkt dat de financiële positie van uw gemeente als geheel voldoende is, maar de komende jaren stevig onder druk komt te staan. Dit uit zich voornamelijk in een (sterk) stijgende netto schuldquote en een dalende solvabiliteit. De redenen hiervan zijn de omvangrijke investeringen die de komende jaren gepland zijn.

Hierna hebben wij onze constatering per kengetal nader geduid.

Solvabiliteit

De solvabiliteit van Vlieland is dit jaar sterk gestegen van 18% naar 24%. Een hogere solvabiliteit betekent dat de verhouding tussen de eigen vermogen (reserves) en de schulden verbetert. Omdat de gemeente een positief resultaat heeft behaald en niet veel nieuwe investeringen heeft gedaan, is de solvabiliteit verbeterd.

In 2022 was de solvabiliteit van Vlieland laag doordat een aantal voorzieningen zijn gevormd. Daarbij zijn in de jaren daarvoor grote investeringen gedaan. Nu Vlieland boven de 20% zit behoort de gemeente niet meer tot de meest risicovolle categorie. De solvabiliteit is echter nog wel aan de lage kant. De vergelijking van het landelijk gemiddelde laat dit ook duidelijk zien.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

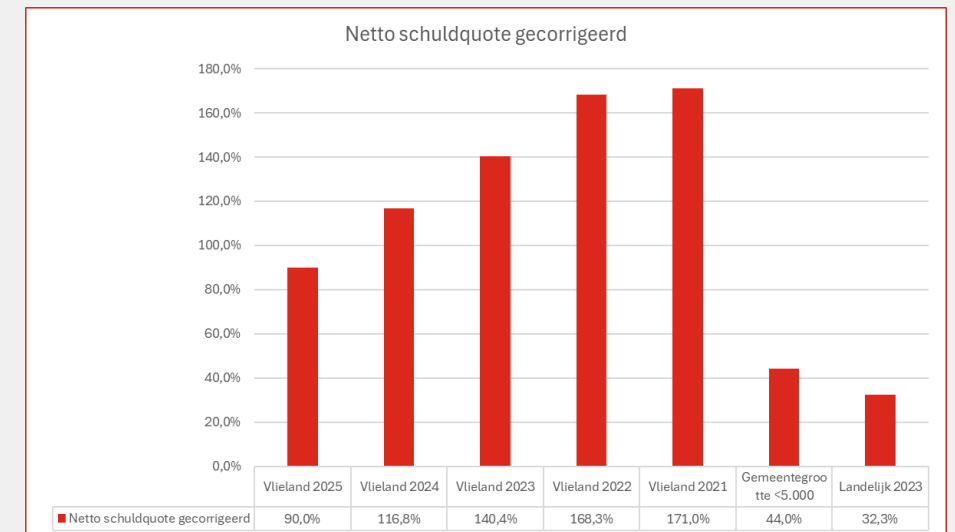
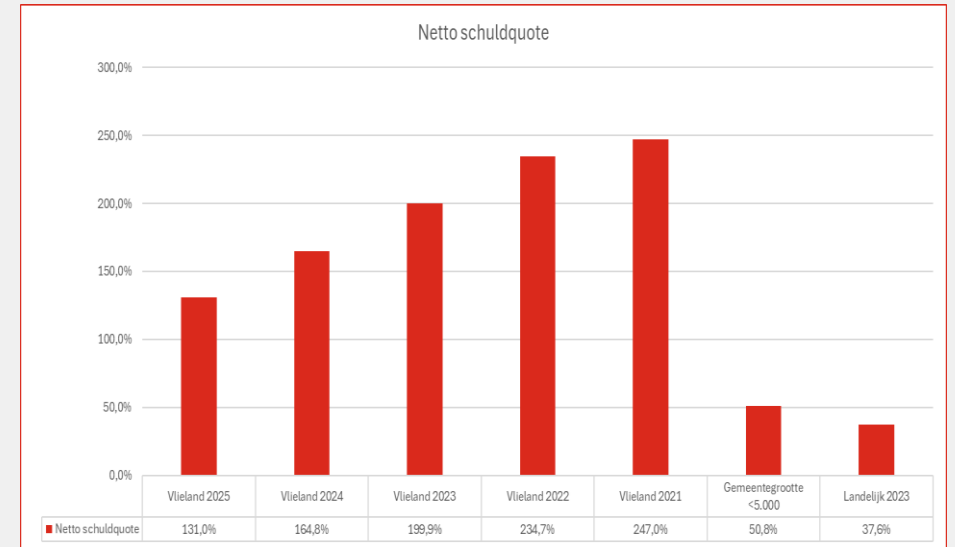
Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

Netto schuldquote en gecorrigeerde netto schuldquote

De netto schuldquote van uw gemeente is in 2025 verder gedaald naar een niveau rond de 150%. Hoewel de sterke daling doorzet, zit Vlieland met het risiconiveau nog wel in de hoogste risicocategorie van 130% of meer. Dit is ook zichtbaar wanneer we kijken naar het landelijk gemiddelde. De gemeente zit hier nog ver boven.

De daling van de afgelopen jaren ging vooraf aan een stijging door de grote investeringen die de gemeente in het verleden heeft gedaan. Bij grotere gemeenten lopen deze investeringen relatief stabiel door over de jaren. Bij Vlieland zijn er duidelijk jaren van kleinere investeringen en om vervolgens in een jaar een grote investering te doen. Het is daarom van belang om over de langere termijn naar de investeringen te kijken. Een belangrijk beeld is daarom niet alleen om vast te stellen hoeveel er komend jaar geïnvesteerd moet worden maar ook wat er de komende 5 of zelfs 10 jaar geïnvesteerd moet worden. Hiervan kunnen de gevolgen voor de verschillende ratio's dan doorgerekend worden. Een belangrijke ratio is hierbij overigens de structurele exploitatieruimte die op de volgende pagina staat. Deze is al een aantal jaren positief. Dit geeft een indicatie dat investeringen mogelijk zijn omdat de kosten hiervan in uw exploitaties opgevangen kunnen worden.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

Grondbeleid

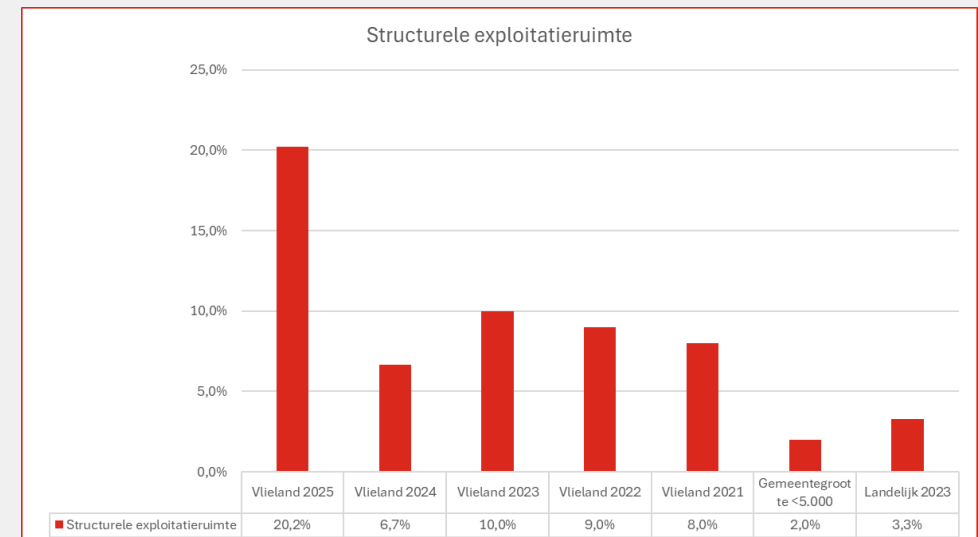
De gemeente Vlieland heeft geen actieve grondexploitatie. Daarom is dit kengetal 0%. Grondexploitatie leveren voor gemeenten over het algemeen financiële risico's op. Daarom is een lager percentage gunstig voor de financiële positie.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is fluctueert over de jaren maar is structureel positief. In 2025 is deze zelf 17,5%. Dit betekent dat na aftrek van incidentele baten en lasten het structureel saldo positief is. U heeft hiermee dus een gezonde basis liggen voor de toekomst.

De exploitatieruimte is in 2025 net als in de afgelopen jaar positief. Dit houdt in dat de structurele lasten kunnen worden gedekt door structurele baten. Dit is voor de provincie een belangrijk uitgangspunt bij de uitvoering van haar toezichthoudende taak.

Een belangrijk nuance van dit kengetal is dat het moeilijk is om het onderscheid tussen structurele en incidentele baten en lasten te maken.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

Belastingcapaciteit

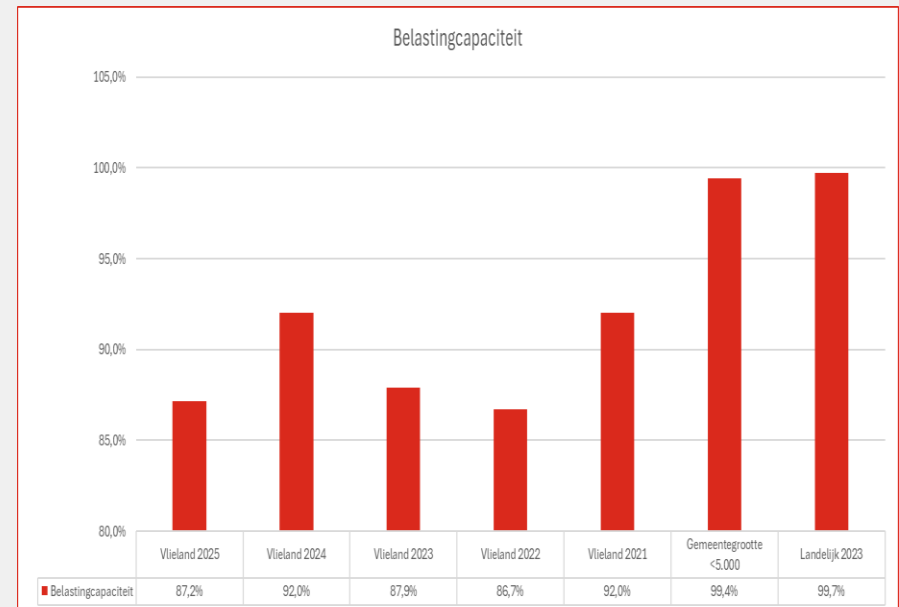
De belastingcapaciteit wordt berekend als de verhouding tussen de gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning in uw gemeente en de landelijke gemiddelde woonlasten voor hetzelfde huishouden over het laatst bekende begrotingsjaar. Hiervoor hebben wij 2023, het meest recente beschikbare jaar, gebruikt. Om de berekeningen te maken hebben wij de definities aangehouden van het kennisinstituut Coelo. Dit instituut gaat voor de bepaling van het gemiddelde bedrag aan OZB uit van de gemiddelde WOZ waarde van een koopwoning in uw gemeente. Dit is een andere berekeningswijze dan die u zelf hanteert, waardoor de uitkomsten van dit kengetal verschillen. Wij gebruiken de definitie van Coelo om aan te sluiten bij de informatie die openbaar gemaakt is door het CBS.

De omvang van de belastingcapaciteit in uw gemeente is relatief laag. Dit is gunstig voor het beschouwen van uw financiële positie. De gemeente heeft immers nog de mogelijkheid om de belasting en daarmee de inkomsten te verhogen wanneer dit noodzakelijk of gewenst is.

Dit kengetal ziet toe op de belastingen voor huishoudens, omdat dit voor de meeste Nederlandse gemeenten de belangrijkste inkomstenbron is. Voor de gemeente Vlieland geldt echter ook dat toeristenbelasting van groot financieel belang is. De gemeente Vlieland heeft daarom nog een extra “knop om aan te draaien”. Voor deze inkomstenbron lopen de tarieven tussen gemeente overigens sterk uiteen. Een goede vergelijking tussen gemeenten is daarom moeilijk. Daarnaast is het voor de toeristenbelasting moeilijk vast te stellen hoe het aantal toeristen zich de komende jaren zal

ontwikkelen. De inkomsten uit toeristenbelasting zijn daarom risicovoller dan die uit reguliere belastingen.

Op basis van de belastingcapaciteit staat de gemeente Vlieland er goed voor. De belastingen zijn relatief laag en dus kan de gemeente de inkomsten verhogen wanneer dit nodig is.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw weerstandsvermogen

In de paragraaf Weerstandsvermogen is door het college een analyse gemaakt van het weerstandsvermogen van uw gemeente per 31 december 2025. Eerder in dit rapport hebben wij een aangegeven hoe wij aankijken tegen de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragraaf Weerstandsvermogen. In deze paragraaf gaan we dieper in op de analyse die door het college gemaakt is.

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de financiële risico's die de gemeente loopt en de buffers die gemeente vrij beschikbaar heeft om deze risico's op te vangen (de weerstandscapaciteit). Uit de analyse van het college blijkt het weerstandsvermogen in 2025 ongeveer 2,7 is. Hiermee is uw weerstandsvermogen ruimschoots hoger dan uw berekende risico's.

Objectiviteit van de benodigde weerstandscapaciteit

Een belangrijk nadeel van de benodigde weerstandscapaciteit is dat deze erg subjectief is. Het is volledig afhankelijk van de kwaliteit van het risicomanagement en de mogelijkheid om de maximale omvang en kans van voordoen van de risico's te bepalen. In de praktijk is dit vaak weerbarstiger dan uit de paragraaf Weerstandsvermogen blijkt.

Daarbij komt dat voor de gemeente Vlieland een enkele gebeurtenis al grote gevolgen kan hebben. Een actief dat sneller moet worden afgeboekt zou bijvoorbeeld al een grote impact kunnen hebben op uw weerstandsvermogen. Het is daarom moeilijker dan voor een grote gemeente om te bepalen wat nu een gezond benodigd weerstandsvermogen is.

Uw financiële positie nader geanalyseerd

Ten opzichte van vorig jaar is het weerstandsvermogen toegenomen. Door het positieve resultaat heeft u nu meer algemene reserves. Wanneer we breder kijken, zien we dat u een grote schuldpositie heeft maar verder het beeld gezond is. Een tegenvallende toeristenbelasting leidt bijvoorbeeld niet direct tot een groot tekort op uw exploitatie. Daarnaast zijn uw reguliere belastingtarieven relatief laag en heeft u geen risicovolle grondexploitaties.

Het belangrijkste risico van uw financiële positie is de hoge schuld die u heeft. Dit is een bekend gegeven door de hoge investeringen die u in het verleden heeft gedaan. Dit wordt echter vooral een risico wanneer u deze leningen zou moeten herfinancieren en dit is voorlopig niet het geval. Alleen bij nieuwe investeringen zou u eventueel nieuwe leningen moeten afsluiten.

Over het algemeen ziet uw financiële positie er dus gezond uit. Als kleine gemeente bent u kwetsbaar omdat incidentele schokken, grote impact kunnen hebben op uw financiën. Uw financiële positie lijkt echter in staat om schokken op te vangen. Daarnaast is het van belang om structureel vooruit te kijken naar de ontwikkelingen van uw financiële positie bij het aangaan van nieuwe investeringen. Hierbij is het van belang om niet per investering te kijken, maar ook vast te stellen welke investeringen er over de langere termijn nodig zijn voor uw gemeente.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Schattingen binnen het fysiek domein zijn evenwichtig.

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2025 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Waardering immateriële vaste activa	Evenwichtig
Waardering materiële vaste activa	Evenwichtig

Uw meerjarenonderhoudsplannen behoeven verbetering

Om de kosten van uw onderhoud over de tijd te spreiden, heeft u meerjarenonderhoudsplannen opgesteld. We zien dat deze plannen van beperkte diepgang zijn en daarbij ook dat ze een beperkte looptijd hebben. We adviseren u daarom om een verbeterslag in de deze onderhoudsplannen aan te brengen.

In de plannen is het onderhoud niet altijd gespecificeerd naar klein onderhoud, groot onderhoud en investeringen. Daarom moet uw financieel medewerker bij het maken van de boekingen, hier zelf een inschatting van maken.

Het belangrijkste verbeterpunt is echter de looptijd van de onderhoudsvoorzieningen. De meeste onderhoudsplannen kijken nu 4 jaar vooruit. Hoe langer een onderhoudsplan is, hoe meer je de kosten

egaliseert. We adviseren u daarom om nieuwe plannen een langere looptijd te geven.

Onderhoud en investeringen Havenkades

Naast de reguliere onderhoudsplannen, is er een meerjarenonderhoudsplan voor de havenkades. Deze onderhoudskosten worden volledig gedekt uit het bedrag dat door Rijkswaterstaat is ontvangen. Op zich is dit voor nu de beste manier van werken maar het betekent wel dat er op termijn, wanneer de voorziening leeg is, een financiële uitdaging ontstaat. De voorziening heeft nog genoeg middelen om ongeveer 50 jaar vooruit te kunnen dus dit risico lijkt beperkt. Wanneer er echter ineens wel grote investeringen nodig blijken voor de havenkades kan dit acuut een probleem worden. De omvang van de investeringen kan dan een grote uitdaging vormen voor de financiën van de gemeente. We willen u daarom adviseren om vast te stellen of en wanneer dit risico zal gaan spelen.

Investeringen Kampweg

Het afgelopen jaar is een grote investering gedaan in de Kampweg. Met deze investering zijn verschillende subsidies gemoeid geweest. De gemeente is daarom in staat geweest om financiering te vinden voor een deel van de noodzakelijke kosten. Bij de controle hebben wij vastgesteld dat de administratie van dit project van voldoende kwaliteit was waardoor we goed hebben kunnen vaststellen welk deel van de kosten subsidiabel zijn.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het sociaal domein

Schattingen binnen het sociaal domein zijn evenwichtig.

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2025 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Nog te betalen zorgkosten	Evenwichtig

Afhankelijkheid van de dienst

Een groot deel van de taken in het sociaal domein heeft de gemeente uitbesteed bij de Dienst-Noardeast Fryslân. Dit betekent dat u voor de verantwoording hiervan ook afhankelijk bent van de Dienst. Het lukt de dienst niet om de jaarrekening vroeg op te leveren en daarom kunnen wij als accountant ook niet eerder zekerheid krijgen over deze lasten. Dit betekent dat de afronding van onze controle ook niet eerder kan plaatsvinden. We adviseren u om in overleg te gaan met de Dienst om na te gaan of eerdere afronding mogelijk is. Overigens is de huidige timing wel voldoende om te voldoen aan de deadline die de provincie stelt voor de afronding van de jaarrekening.

Geen onzekerheid zorgkosten doordat dit is uitbesteed

Zoals bij de samenvatting van onze detailbevindingen hebben opgemerkt, zijn er geen onzekerheden vastgesteld in de jeugdwet en WMO. De meeste andere gemeenten hebben hier wel mee te maken omdat ze prestatielevering van deze zorg vaak niet volledig

vastgesteld kan worden. De reden dat Vlieland hier niet mee te maken heeft, is dat deze zorg is uitbesteed aan de Dienst Noardwest Fryslân. Het risico ligt daarom bij de dienst. Het feit dat er geen onzekerheden zijn, komt dus niet door de interne beheersing van de gemeente maar door de uitbesteding van deze werkzaamheden.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

**Bevindingen
controle**

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van de bedrijfsvoering

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar

Het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente heeft de jaarrekening opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Als onderdeel van onze controle en met betrekking tot de jaarrekening hebben wij:

- de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving beoordeeld; en
- de juistheid en de volledigheid van de toelichtingen beoordeeld.

Wij zijn van mening dat de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die het college heeft gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2025 aanvaardbaar zijn.

Schattingen binnen het domein bedrijfsvoering zijn evenwichtig

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2025 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Waardering financiële vaste activa	Evenwichtig
Waardering kortlopende vorderingen	Evenwichtig
Waardering voorzieningen	Evenwichtig

APPA voorziening berekend op basis van grondslagen ABP

De Rijksoverheid heeft besloten dat met de invoering van het nieuwe pensioenstelsel ook de Appa-pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers in het pensioenfonds ABP ondergebracht moeten worden. Dit zal naar verwachting per 1 januari 2028 plaatsvinden. Dat betekent dat per die datum de genoemde voorzieningen toereikend moeten zijn om de collectieve waardeoverdracht naar het ABP te kunnen dekken.

Een belangrijke component bij het inschatten van de waardeoverdracht per 1 januari 2028 is de dekkingsgraad die het ABP dan zal hebben. De gemeente heeft in de jaarrekening de dekkingsgraad van 123,5% gehanteerd. Dit was de actuele dekkingsgraad van het ABP per balansdatum. Hiermee heeft de gemeente het verschil met de oude berekening in 2025 al helemaal in de kosten genomen. De uiteindelijke overdracht is afhankelijk van de dekkingsgraad per 1 januari 2028 en kan dus nog veranderen in de komende jaren.

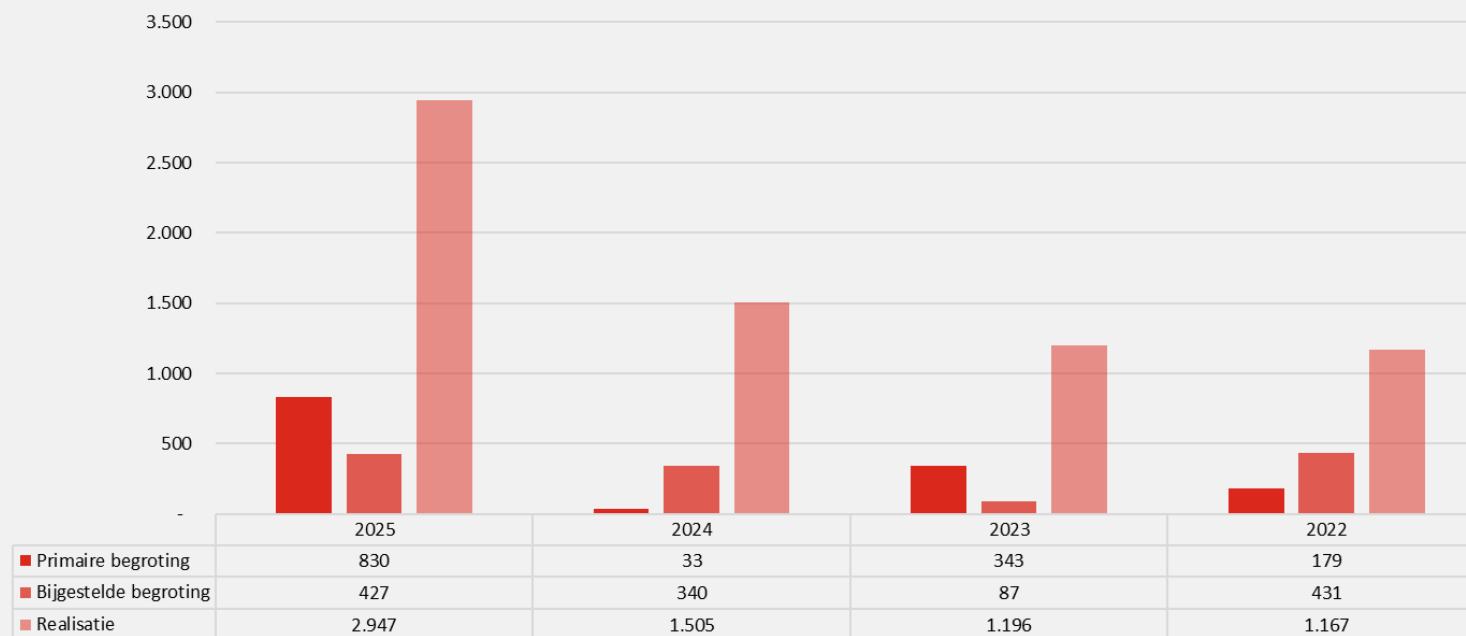
Voorspellende waarde van de begroting kan worden verbeterd

inkomsten van het rijk. Maar ook de interne beheersing kan hiervan een oorzaak zijn. Bijvoorbeeld doordat budgetten te voorzichtig worden ingeschat of doordat er vanuit de organisatie te veel optimisme is over de snelheid waarmee nieuwe projecten kunnen worden uitgevoerd.

Wanneer we kijken naar de ontwikkelingen van de afgelopen 4 jaar zien we hierin een grof patroon. De initiële begroting en de definitieve begroting wijken beperkt van elkaar af. Vervolgens zijn er op basis van de realisatie telkens grote overschotten. Dit beeld komt enerzijds door de onvoorspelbaarheid van externe factoren, waaronder

Op basis van deze (beperkte) analyse adviseren wij u daarom om na te gaan hoe u uw financiële beheersing kunt verbeteren. Een realistisch beeld van uw financiën is namelijk essentieel bij het maken van keuzes over wat wel en wat niet kan.

Analyse begroting en realisatie per jaar (bedragen * € 1.000)

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening

In dit onderdeel van ons accountantsverslag geven wij ons beeld van (de kwaliteit van) het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening.

Over het algemeen zijn wij tevreden met de wijze waarop het afsluitproces en de jaarrekeningcontrole zijn verlopen. Bij de start van de controle waren de door ons gevraagde documenten voor het grootste deel beschikbaar, waardoor we een goede start hebben kunnen maken met onze controlewerkzaamheden. De vragen die wij hadden werden snel en toereikend beantwoord. Een indicatie voor de kwaliteit van het afsluitproces is het aantal correcties dat voorkomt uit onze controle. Wij hebben bij het doorlopen van de eerste versie van de jaarrekening kleine onjuistheden geconstateerd in de toelichtingen. Deze zijn allemaal gecorrigeerd in de definitieve jaarrekening.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de interne beheersing (zoals opgenomen in de managementletter)

Wij hebben in onze managementletter uitgebreid gerapporteerd over de interne beheersing van de gemeente Vlieland. Tijdens de jaareindecontrole zijn er geen nieuwe tekortkomingen of andere bevindingen geconstateerd. Voor een verdere toelichting op ons beeld van de interne beheersing, verwijzen wij daarom naar onze management letter.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

U heeft ons voor dit controlejaar geen specifieke speerpunten meegegeven

We hebben dit jaar geen specifieke speerpunten van u meegekregen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Verslaggeving en financieel beeld

In 2026 staat de verslaggevingspraktijk vooral in het teken van een scherpere duiding van structurele en incidentele posten en van de vraag of de jaarrekening nog wel een realistisch beeld geeft van de bestuurlijke financiële ruimte.

De Commissie BBV heeft de notitie over structurele en incidentele baten en lasten geactualiseerd. Hoewel de verduidelijkingen formeel doorwerken naar de begrotingsvoorbereiding voor 2027, zijn zij in 2026 al relevant voor de beoordeling van begrotingswijzigingen, reserve-inzet en het structureel evenwicht. Tegelijkertijd is in 2026 de discussie aangezwengeld dat de klassieke BBV-kengetallen en gunstige kasposities steeds minder zeggen over de werkelijke financiële robuustheid van gemeenten. Onderbesteding, personeelstekorten, vertraagde investeringen en laat in het jaar ontvangen incidentele rijksmiddelen leiden geregeld tot jaarrekeningoverschotten zonder dat sprake is van duurzame beleidsruimte.

Voor raden, colleges en besturen van gemeenschappelijke regelingen betekent dit dat de toelichting op reserves, budgetoverhevelingen, investeringsrealisatie en incidentele baten belangrijker wordt. Voor ons als accountants verschuift het accent daardoor niet alleen naar een juiste technische toepassing van het BBV, maar ook naar de vraag of de toelichtingen voldoende inzicht geven in de houdbaarheid van de financiële positie en in de spanning tussen formeel begrotingsevenwicht en feitelijke uitvoerbaarheid.

Controle en rechtmatigheid

Op 3 februari 2026 is de Handreiking controle aanbestedingsrechtmatigheid gepubliceerd. Deze nieuwe handreiking maakt duidelijk dat aanbestedingscontrole niet langer als een louter juridisch detail kan worden benaderd, maar als onderdeel van de bredere rechtmatigheidsketen moet worden gezien. Contractbeheer, spendanalyse, mandatering, dossiervorming en de werking van interne beheersmaatregelen komen daarmee nadrukkelijker in beeld. In de praktijk betekent dit dat uw college beter moeten kunnen aantonen dat afwijkingen, verlengingen en inkopen buiten contract bewust zijn afgewogen en gedocumenteerd. Bestuurlijk gezien verschuift het accent daarmee van herstel achteraf naar aantoonbare beheersing gedurende het jaar.

Informatiebeveiliging en ICT

Op het terrein van informatiebeveiliging en ICT staat 2026 in het teken van voorbereiding op nieuwe wettelijke eisen en een verscherpt dreigingsbeeld. De regering stuurt erop dat de Cyberbeveiligingswet, waarmee de Europese NIS2-richtlijn in Nederland wordt omgezet, in het tweede kwartaal van 2026 in werking treedt. Voor gemeenten is dat relevant, niet alleen wanneer zij rechtstreeks onder de wet vallen, maar ook omdat de normstelling voor zorgplicht, incidentmelding en ketenbeheersing de lat voor de hele publieke sector verhoogt.

Tegelijk laat het Dreigingsbeeld Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten 2025-2026 zien dat ransomware, datalekken en verstoringen bij leveranciers de grootste risico's blijven. De focus in 2026 verschuift daarom van losse beveiligingsmaatregelen naar bestuurlijke weerbaarheid: zicht op kritieke processen, afhankelijkheid van leveranciers, crisisorganisatie, logging, back-ups en het oefenen van scenario's.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Fiscale zaken: VPB, BTW en BCF

Op fiscaal terrein is 2026 geen jaar van één grote stelselwijziging, maar wel van relevante aanpassingen en een scherpere focus op de uitvoering. Dit vereist dat u als gemeente alert moet blijven op uw VPB-positie, mede omdat de Belastingdienst per 2026 opnieuw heeft gecommuniceerd welke wijzigingen in de vennootschapsbelasting gelden en de bestaande belastingplicht van overheidsondernemingen onverkort blijft gelden. Dat maakt het noodzakelijk periodiek te toetsen of activiteiten nog binnen de overheidstaak passen of inmiddels een zelfstandig ondernemingskarakter hebben gekregen.

Voor de btw is met ingang van 1 januari 2026 de vrijstelling voor schuldhelpverlening relevant. Die wijziging raakt vooral gemeenten die schuldhelp zelf uitvoeren of via verbonden partijen of opdrachtnemers laten uitvoeren, omdat de fiscale inrichting en de verhouding tot kostprijs en compensatiestromen opnieuw moeten worden beoordeeld.

Het Btw-compensatiefonds blijft daarnaast in de praktijk een belangrijk aandachtspunt, juist bij samenwerkingsconstructies, gemengde prestaties en doorbelasting binnen gemeenschappelijke regelingen. De bestuurlijke relevantie zit daarmee vooral in een goede fiscale governance: tijdige signalering, eenduidige contracten en consistente vastlegging van gekozen fiscale posities.

Mededinging en staatssteun

Voor mededinging en staatssteun springen in 2026 twee ontwikkelingen in het oog. Ten eerste is de Wet Markt en Overheid opnieuw verlengd, ditmaal tot 1 juli 2027. Daarmee blijven de gedragsregels voor overheden ook in 2026 onverkort van toepassing op economische activiteiten van gemeenten en verbonden partijen, zoals exploitatie van accommodaties, verhuur, energie-initiatieven, laadinfra of andere activiteiten op markten waarop ook private aanbieders actief zijn. Besturen kunnen zich dus niet permitteren te veronderstellen dat dit dossier stilligt; juist zolang de wet niet definitief is herzien, blijft zorgvuldige motivering van algemeenbelangbesluiten en kostprijsdoorrekening van belang.

Ten tweede geldt vanaf 1 januari 2026 voor alle decentrale overheden de verplichting om verleende de-minimissteun (steun aan bedrijven tot maximaal EUR 300.000) te registreren in het centrale EU-register eAidRegister. Dat maakt staatssteun in de uitvoering minder vrijblijvend. Subsidies, garanties, goedkope verhuur of andere voordelen die eerder pragmatisch werden afgehandeld, vragen nu om expliciete dossiervorming en registratie. Onvolledige registratie of een te lichte staatssteuntoets vormt hierdoor niet alleen een juridisch risico, maar geven ook een signaal af over de beheersing van publieke interventies in de markt.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Bekostiging en wet- en regelgeving in het sociaal domein

Het sociaal domein blijft in 2026 bestuurlijk het meest dynamische en financieel gevoelige terrein. In de jeugdzorg is begin 2026 het wetsvoorstel *Reikwijdte Jeugdwet* in consultatie gebracht, als onderdeel van de Hervormingsagenda Jeugd. De inzet is om specialistische jeugdzorg scherper af te bakenen en gemeenten meer te laten sturen via stevige lokale teams en hulp dichterbij het gezin. Tegelijk laat de routekaart bij de Hervormingsagenda Jeugd zien dat de financiële en inhoudelijke beweging nog niet is afgerond. Voor gemeenten betekent dit dat 2026 in het teken staat van een combinatie van transitie en uitvoering: contractering, lokale toegang, regionale beschikbaarheid en financiële beheersing lopen door elkaar heen.

Daarnaast is per 1 januari 2026 fase 1 van de *Participatiewet in Balans* in werking getreden, met meer ruimte voor maatwerk, vertrouwen en beleidskeuzes in de uitvoering. Ook de *Wet inburgering 2021* is in 2026 opnieuw onderwerp van bijstelling na de tussenevaluatie; per 1 april 2026 zijn extra gronden voor verlenging van de inburgeringstermijn geïntroduceerd, onder meer wegens gebrek aan kinderopvang en de combinatie van werk en inburgering. Voor gemeentelijke organisaties en gemeenschappelijke regelingen in het sociaal domein betekent dit dat 2026 vooral vraagt om bestuurlijke keuzes over toegang, afbakening, uitvoerbaarheid en regionale samenwerking, en minder om de veronderstelling dat extra middelen alleen de druk zullen oplossen.

Uitkeringen vanuit de rijksoverheid

In de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten markeert de Voorjaarsnota 2026 een belangrijk bestuurlijk moment. Omdat deze Voorjaarsnota tegelijk de Startnota van het kabinet is, zijn niet alleen incidentele bijstellingen relevant, maar ook de begrotingsregels en prioriteiten voor de komende kabinetsperiode. Voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen is dat van belang omdat veel lokale begrotingen voor 2026 en verder nog steeds worden opgesteld tegen de achtergrond van structurele onzekerheid over het gemeentefonds, specifieke uitkeringen en medebewindstaken. De landelijke discussie is in 2026 daarom verschoven van de vraag of het zogenoemde ravijn bestaat, naar de vraag hoe bestuurlijk houdbaar de lokale uitvoering nog is onder een stapeling van taken, open-einderegelingen en incidentele rijksmiddelen. Instrumenten als *de houdbaarheidstest gemeentefinanciën 2026* en recente analyses over onderbesteding laten zien dat formele begrotingssluiting niet automatisch betekent dat de financiële positie ook duurzaam is. Niet alleen de omvang van rijksuitkeringen verdient de komende tijd aandacht, maar vooral ook de voorspelbaarheid, bestedingsdruk, uitvoerbaarheid en de mate waarin incidentele middelen structurele problematiek maskeren.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

De invoering van de Omgevingswet

Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet is 2026 het jaar waarin de uitvoeringspraktijk merkbaar zwaarder wordt. Het tweede reflectierapport van de Evaluatiecommissie Omgevingswet, met de titel 'Werk aan de winkel', laat zien dat de wet functioneert, maar dat vereenvoudiging, voorspelbaarheid en uitvoerbaarheid nog niet vanzelfsprekend zijn bereikt.

Voor gemeenten is daarbij vooral relevant dat sinds 1 januari 2026 niet langer gebruik kan worden gemaakt van TAM-IMRO voor wijzigingen van het omgevingsplan. Met deze Tijdelijke Alternatieve Maatregel konden gemeenten via de IMRO-standaard het omgevingsplan wijzigen voor urgente gebiedsontwikkelingen. Gemeenten moeten daardoor vanaf dit jaar werken met de standaard STOP/TPOD. Dat maakt 2026 tot een omslagjaar waarin juridische kwaliteit, planvorming, software, capaciteit en kennisontwikkeling samenkomen. In de praktijk neemt hierdoor het risico toe op vertragingen, verschillen in werkwijze en extra druk op de uitvoeringsorganisatie.

Voor accountants en toezichthouders is vooral van belang dat deze stelselverandering niet alleen een juridisch vraagstuk is, maar ook doorwerkt in projectbeheersing, legesramingen, investeringsplanning, grondexploitaties en de betrouwbaarheid van managementinformatie over vergunningverlening en ruimtelijke projecten.

Privacywetgeving, algoritmen en AI

Ook op privacygebied is 2026 nadrukkelijk een jaar van bestuurlijke aanscherping. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft in haar jaarplan 2026 aangekondigd extra kaders te publiceren over generatieve AI en over het recht op uitleg bij geautomatiseerde besluitvorming. Daarnaast heeft de AP begin 2026 specifiek onderzoek gepubliceerd naar misbruik van persoonsgegevens door gemeenteambtenaren, met aanbevelingen voor het voorkomen en opsporen van interne datalekken. Voor gemeenten is dit een belangrijk signaal: privacyrisico's liggen niet alleen in grote systemen of datalekken door hackers, maar ook in autorisatiebeheer, logging, intern toezicht en organisatiecultuur.

Tegelijk schuift de Europese AI-verordening in 2026 verder door naar de uitvoeringspraktijk. Voor AI-systemen met een hoog risico gaan vanaf augustus 2026 strengere eisen gelden, terwijl de verplichting tot AI-geletterdheid al van kracht is. Voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen betekent dit dat de inzet van algoritmen en generatieve AI niet langer alleen een innovatievraag is, maar ook een compliance- en governancevraag. Besturen zullen explicieter moeten sturen op transparantie en menselijke tussenkomst.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2025.

Voor de bevindingen uit onze controle gelden op grond van de Nota verwachtingen accountantscontrole zwaardere rapporterings-toleranties dan voor andere onderdelen van de jaarrekening.

De rapporteringstolerantie is per specifieke uitkering:

- EUR 12.500 indien de omvangsbasis kleiner of gelijk is aan EUR 125.000;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan EUR 125.000 en kleiner dan of gelijk is aan EUR 1.000.000;
- EUR 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan EUR 1.000.000.

De rapporteringstolerantie heeft geen consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. Hierna hebben wij onze bevindingen per specifieke uitkering opgenomen.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid		Goedkeurend		
Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Financiële omvang in EUR	Toelichting fout/onzekerheden
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	Fout	EUR 0	n.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	Fout	EUR 0	n.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Fout	EUR 0	n.v.t.
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Fout	EUR 0	n.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
IenW E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Fout	EUR 0	n.v.t.
IenW E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Fout	EUR 0	n.v.t.
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G10A	Wet inburgering 2021_ Totaal 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G10A	Wet inburgering 2021_ Totaal 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
SZW G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute _ deel gemeente 2025	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute _ deel gemeente 2025	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G13A	Onderwijsroute_ totalen 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G13A	Onderwijsroute_ totalen 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
VRO J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J17	Realisatiestimulans	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J17	Realisatiestimulans	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J96B	Regiodeals 4e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J96B	Regiodeals 4e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Fout	EUR 0	n.v.t.
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout	EUR 0	n.v.t.
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
	Actuele ontwikkelingen
	Sisa
	WNT
	Onafhankelijkheid
	Communicatie
	Urenbesteding

De belangrijkste bevindingen uit de controle van de WNT-verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op grond van de wet zijn de griffier en de gemeentesecretaris aangewezen als topfunctionaris. Hun bezoldiging is juist en volledig verantwoord in de WNT-verantwoording in uw jaarstukken.

Wilt u meer weten over de WNT? Kijkt u dan op:
<https://www.topinkomens.nl>

Controleverklaring bevat paragraaf inzake overige aangelegenheden anticumulatiebepaling WNT

Met ingang van 2018 geldt een WNT-regel voor de samenloop van topfuncties bij verschillende WNT-instellingen. Deze anticumulatiebepaling regelt dat de som van de bezoldigingen van iemand die uitvoerende topfuncties uitoefent bij meerdere rechtspersonen of instellingen, niet hoger mag zijn dan het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum. In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij geen controle uitgevoerd op de naleving van deze anticumulatiebepaling. Dit hebben wij in onze controleverklaring bij uw jaarrekening in een paragraaf inzake overige aangelegenheden tot uitdrukking gebracht.

Bijlage Wet Normering Topinkomens (WNT)	
Aantal topfunctionarissen	U heeft drie topfunctionarissen verantwoord in de jaarrekening. Gedurende het jaar is een nieuwe griffier begonnen. De uittredende griffier heeft het jaar afgemaakt waardoor er tijdelijk 3 topfunctionarissen in dienst zijn geweest.
Aard dienstverband	Alle topfunctionarissen zijn gedurende 2025 in loondienst bij de gemeente geweest.
Betaling ontslagvergoeding	U heeft in 2025 geen ontslagvergoedingen boven de WNT-grens uitgekeerd.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Wij zijn gedurende de gehele controle onafhankelijk geweest van uw gemeente

Een belangrijke kernwaarde van onze beroepsgroep is dat wij onafhankelijk zijn van het orgaan dat de jaarrekening opstelt. Bij uw gemeente is dit gewaarborgd omdat de gemeenteraad onze opdrachtgever is en het college verantwoordelijk is voor het opstellen van de jaarrekening.

Wij hebben de naleving bewaakt van externe standaarden, het onafhankelijkheidsbeleid van ETL Assurance & Overheidsaccountants en de onafhankelijkheidsafspraken met uw gemeente. Wij bevestigen dat we aan deze onafhankelijkheidsvereisten hebben voldaan en voldoen.

Om onze onafhankelijkheid bij de controle van de jaarrekening te waarborgen hebben wij geen werkzaamheden uitgevoerd die buiten de kaders van onze overeenkomst vallen. Een andere maatregel die wij genomen hebben is dat alle teamleden die betrokken zijn bij de controle van uw gemeente persoonlijk hebben verklaard dat ze onafhankelijk zijn van uw gemeente. Deze verklaring is in ons controledossier opgenomen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Belangrijke onderwerpen en aandachtspunten die wij met u hebben gecommuniceerd

Als ETL Assurance & Overheidsaccountants vinden wij het belangrijk om u te laten zien op welke wijze wij de belangrijkste onderwerpen en aandachtspunten van de controle aan u hebben gerapporteerd. Dit hebben we opgenomen in onderstaande tabel.

Vereiste communicatie grond van controlestandaarden	Controleplan	Management-letter	Accountants-verslag
Mededeling over de verantwoordelijkheden van de accountant.	●		
Bevestiging van onze onafhankelijkheid	●		●
Eventuele significante tekortkomingen in de interne controle		●	●
Eventuele ontdekte of vermoede fraude		●	●
Niet-naleven van wet- en regelgeving		●	●
Schriftelijke bevestigingen gevraagd van het management			●
Alle zaken die van invloed zijn op de vorm en inhoud van de controleverklaring.		●	●
Ons standpunt over belangrijke kwalitatieve aspecten van de verslaggeving door het college			●
Rapporteren over significante moeilijkheden, aangelegenheden en overige zaken die van belang zijn voor het toezicht op het financiële verslaggevingsproces			●
Niet gecorrigeerde afwijkingen			●
Significante aangelegenheden die naar voren komen tijdens de controle in verband met verbonden partijen van de gemeente		●	●
Beschrijving van de reikwijdte en timing van de controle, waaronder significante risico's.	●		●

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Onze urenbesteding in verband met de controle van de jaarrekening van uw gemeente

Onze urenbesteding is in overeenstemming met onze verwachtingen

De controle van de jaarrekening vereist voldoende tijd en aandacht van het controleteam. Hierbij beogen we een passende verdeling binnen het team ten aanzien van de onderwerpen, kennis en betrokkenheid. Ingevolge de maatregelen “In het Publiek belang” binnen de accountancysector rapporteren wij over onze urenbesteding ten aanzien van de jaarrekeningcontrole.

Teamlid	Begrote uren	Werkelijke uren
Partner		
Manager		
Beginnend controleleider		
Gevorderd assistent		
Totaal uren		

Deze tabel zullen wij invullen bij de volgende versie omdat wij dan de totale uren beter in beeld hebben.

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Bedankt voor de fijne samenwerking

